

Konkurences zelta principi

Konkurences padome

2019. gada 25. oktobrī

Konkurences neitralitāte

Konkurences neitralitāte - visām kapitālsabiedrībām (publiskām un privātām) jādarbojas vienlīdzīgas konkurences apstākļos.

Kapitālsabiedrības piederība publiskai personai vai publiskas personas iesaiste nedrīkst sniegt nepamatotas konkurences priekšrocības konkrētam uzņēmumam.

Konkurences neitralitātes vadlīnijas

1. Konkurences likuma grozījumi, kas paredz pienākumu publiskām personām nodrošināt brīvu un godīgu konkurēnci.
2. Konkurences neitralitātes jēdziens un principi (**Kā izvairīties no pārkāpuma**):
 - 2.1. Saimnieciskās darbības un publisko funkciju nodalīšana
 - 2.2. Komercedarbības izmaksu nodalīšana
 - 2.3. Vienlīdzīga regulējuma nodrošināšana
 - 2.4. Konkurēnci veicinoša publisko iepirkumu organizēšana

<https://ej.uz/NeitralitatesVadlinijas>

Konkurences likuma grozījumi

Nenoslēgts aizliegto darbību saraksts.

Tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, aizliegts ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, **kas var izpausties arī kā:**

- 1.** Tirgus dalībnieku diskriminācija, radot atšķirīgus konkurences apstākļus.
- 2.** Priekšrocību radīšana kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir tieša vai netieša līdzdalība.
- 3.** Darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

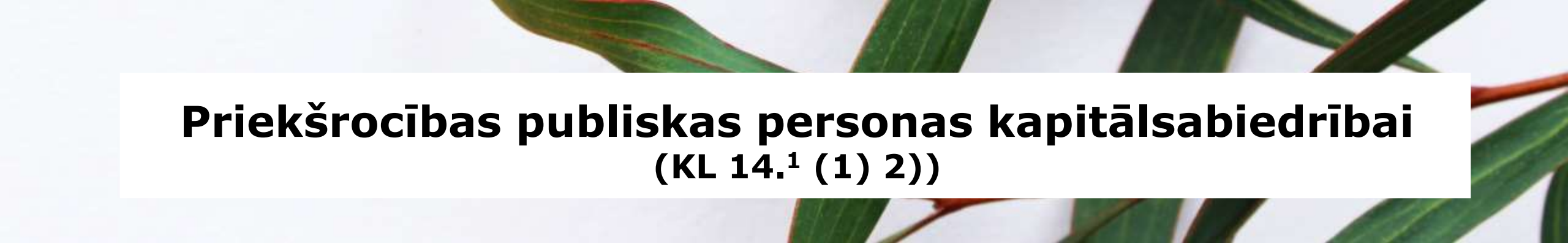
Diskriminācijas aizliegums (KL 14.¹ (1) 1))

Aizliedz radīt atšķirīgus konkurences apstākļus.

Prasība:

Salīdzināmos apstākļos pret privātām kapitālsabiedrībām jānodrošina vienlīdzīga attieksme, neradot kādai no tām nepamatotas priekšrocības.

Piemērs Tirdzniecības atļaujas nepamatota atteikšana vienam no komersantiem.

Priekšrocības publiskas personas kapitālsabiedrībai (KL 14.¹ (1) 2))

Aizliedz radīt priekšrocības kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir tieša vai netieša līdzdalība.

Piemērs Pašvaldības viesmīlības pakalpojumu reklamēšana pašvaldības informatīvajā izdevumā, noniecinot tā privātos konkurentus.

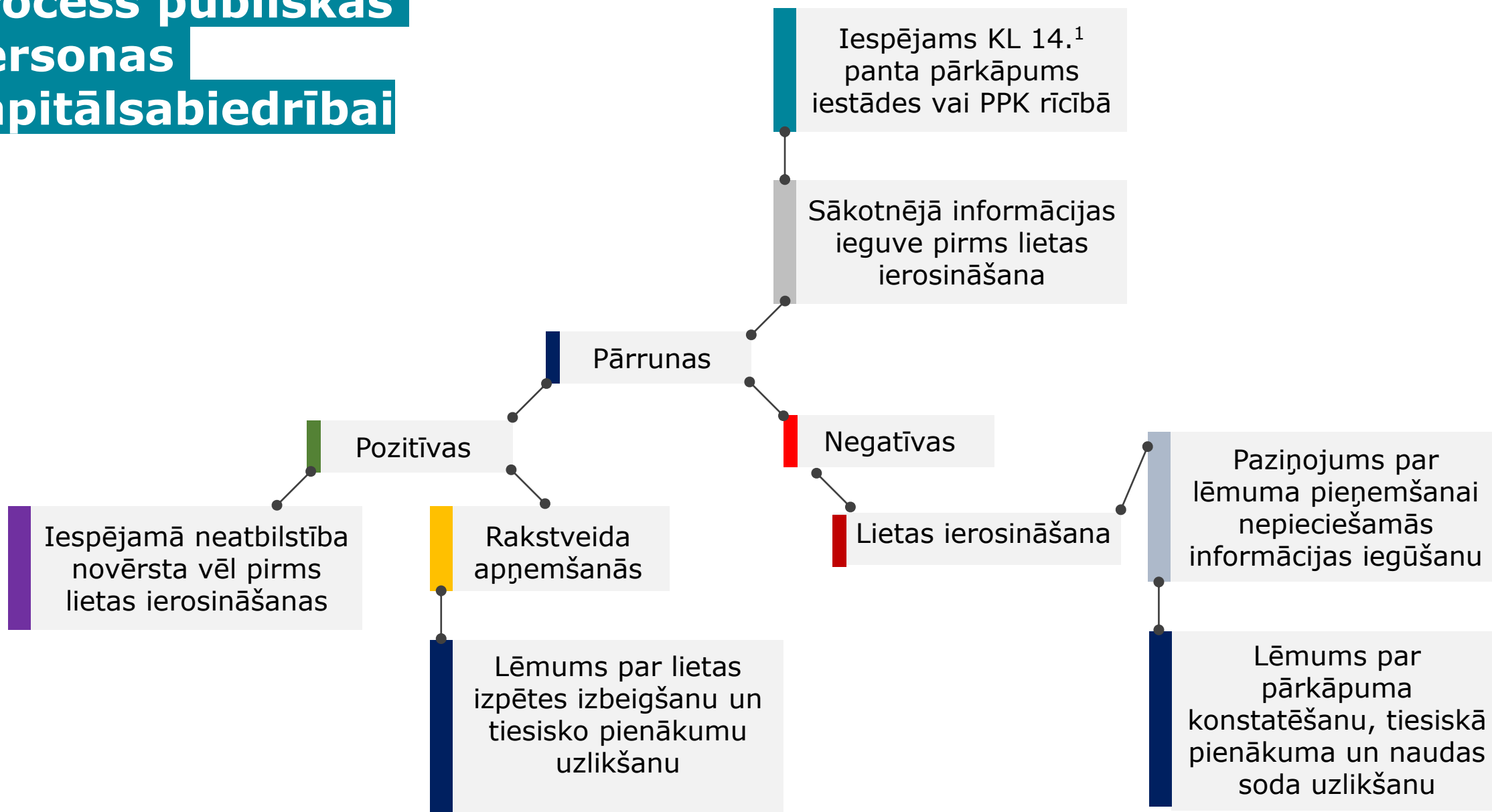
A close-up photograph of several green, elongated leaves with prominent veins, likely from a plant like a banana or similar tropical fruit. The leaves are slightly curved and overlap each other.

Tirgus dalībnieka izslēgšana no tirgus (KL 14.¹ (1) 3))

Aizliedz veikt darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

Piemērs Šķēršļu likšana privātā konkurenta ienākšanai tirgū.

Process publiskas personas kapitālsabiedrībai

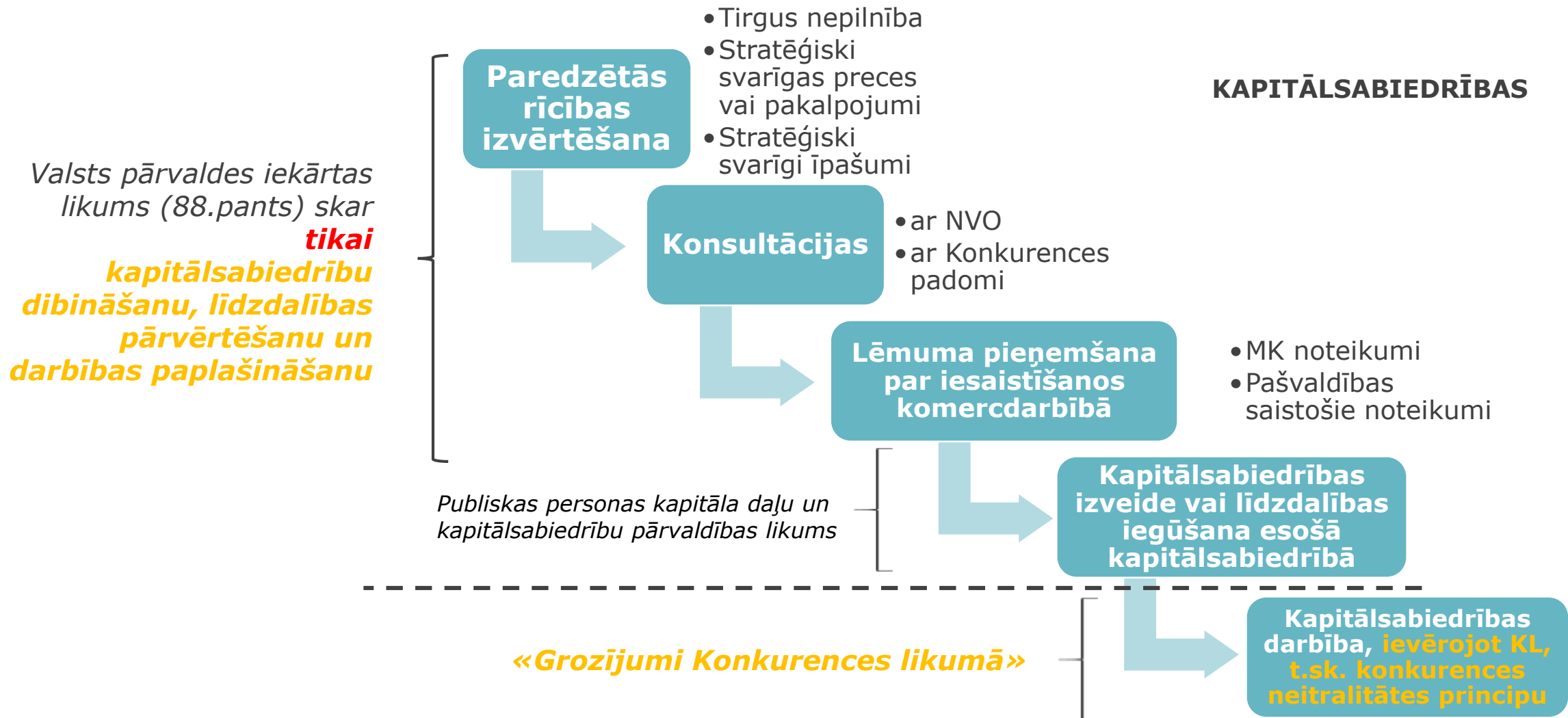
Lēmums par pārkāpuma konstatēšanu

- Tiesiskais pienākums (atturēties no konkrētās darbības, veikt konkrētu darbību, vai mainīt konkrētu darbību, lai novērstu konkurences kavēšanu).
- Naudas sods kapitālsabiedrībai līdz 3 % no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma (vismaz 250 *euro*).

NB

-
- 1.** Konkurences padome nevar uzlikt tādu tiesisku pienākumu, kas padara neiespējamu valsts pārvaldes uzdevumu, kā arī pašvaldības autonomo funkciju un pašvaldībai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi.
 - 2.** Atbildību nepiemēro, ja konkrētā darbība tieši neizriet no citos likumos noteiktajām prasībām vai ir piemērojams Konkurences likuma 13. pants.

VPIL 88.p. un KL grozījumu piemērošana

Līdzdalības izvērtēšanas shēma

Iesaistes veidi

Dibināšana | Saglabāšana |
Darbības paplašināšana

Līdzdalības tiesiskais pamats

Tirgus nepilnība | Stratēģiski svarīga prece/
pakalpojums | Stratēģiski svarīgs īpašums

Publiskas personas veikts juridiskais,
ekonomiskais un ietekmes uz konkurenci
izvērtējums, pamatojot, ka PPK dibināšana
ir efektīvākais risinājums

Jā

Nē

Izvērtē rīcību, kā novērst
iespējamus konkurences
neitralitātes riskus

Konsultācijas
ar NVO un
uzņēmējiem

Izvēlas citu risinājumu,
piemēram, publiskā privātā
partnerība, publiskais
iepirkums, deleģējums.

KP atzinums

PKC atzinums

Publiskas personas lēmums

Ietekmes uz konkurenci izvērtējums

Nepieciešams atbildēt uz jautājumiem:

- vai konkurence tirgū ir pietiekama;
- vai ir identificējami potenciālie konkurenti;
- vai ir apstākļi, kas ierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū;
- vai kapitālsabiedrības darbība tirgū var ietekmēt konkurenci;
- vai kapitālsabiedrības darbība/ienākšana tirgū ir pamatota;
- vai pastāv konkurenci mazāk ietekmējoša alternatīva;
- vai ir izvērtēti iespējamie konkurences neitralitātes riski un paredzēti pasākumi to novēršanai.

Konkurences padome

Brīvības iela 55
tālr. 67282865
konkurence@kp.gov.lv

www.kp.gov.lv

Konkurences padome

